

VERİ - Tanımı

Veriyi farklı şekillerde tanımlayanlar vardır. Galtung'a göre veri, **“gözlenen ve kaydedilen şey”**dir.

Sözlük tanımında veri **“bir sonuca varabilmek için gerekli olan ilk bilgi”**dir.

Veri, henüz **“işlenmemiş kanıt”**tır. Örneğin, bir nesnenin rengi, ağırlığı, yaşı; bireyin belli bir konudaki görüşü, tutumu ve davranışı birer veridir.

Veri Çeşitleri

Araştırmalar karar dayanağı olarak olgusal (nicel/fact) ve/veya yargısal (nitel) veriler üretir ve kullanır.

Hemen bütün araştırmalarda her iki veri türüne de yer verilir; hangisinin ağırlıkta olacağı ise araştırılan probleme ve yapılmak istenenlere bağlıdır.

Olgusal veriler

Olgusal (nicel) veriler, kişisel yargılardan bağımsız olarak var olan, ortak ölçütlerle herkesin üzerinde anlaşabildiği türden “gerçeklikler”dir.

Ünlü bilgin Bertrand Russel (1967:143), bir eserinde, olguyu, “dünyada var olan her şey” olarak tanımlamış, güneşin, hissedilen bir diş ağrısının, bir sözün söylenmiş olmasının birer olgu olduğunu belirtmiştir.

Russel, çok yararlı olabilecek bu ayrımla, olgunun varlığı ile onun doğru ya da yanlış olmasının ayrı şeyler olduğuna dikkat çekmiştir.

Yargısal veriler

Olgusal olmayan öteki tüm veriler yargısal nitelikli verilerdir.

Bu veriler, öznel olup ayrıca veri üzerinde yorumlanmaları gerekir.

Pek çok psikolojik ve sosyolojik özellik bu türden verilerle belirlenebilir: başarı, genel yetenek, kişilik, ilgi, görüş, tutum vb. Her biri ayrıntılı açıklamaları gerektiren konular olmakla birlikte, burada, görüş ve düşünceler ile tutum türünden yargısal veriler, ana çizgileriyle tanıtılmaya çalışıldı.

Veri Kaynakları

Araştırmacının başvurmak zorunda kaldığı pek çok veri kaynağı vardır.

Bu bağlamda farklı sınıflandırmalar yapılabilmektedir. Burada, veri kaynakları üç grup hâlinde ele alınmıştır. Bunlar:

- **İnsanlar,**
- **Belgeler ile**
- **Canlı ve cansız öteki varlık ve kalıntılardır.**

ÖLÇME – Tanımı ve Gelişimi

Fizik ve tabiat bilimlerinde çok eskilere dayanan ölçme, herhangi bir büyüklüğün kendi cinsinden bir birim ile karşılaştırılması olarak tanımlanırdı.

Ölçme, toplum bilimlerinde oldukça yenidir.

Yirminci yüzyılda yoğunlaşarak artan miktarlarda eğitim, psikoloji, sosyoloji vb. alanlardaki başarı, yetenek, tutum, kişilik vb. kavramların ölçülmeye başlanması bu alanlara saygınlık kazandırmış ise de gelişmeler yavaş ve hâlâ “ilkel” sayılabilecek düzeydedir

Kavram, Değişken ve Ölçme İlişkisi

Bilim, kavramlarla gelişir. İnsanlar arası iletişim kavramlar üzerinden yapılır.

Araştırmacı, verilerini belli kavramlara göre toplar; onları betimler, sınırlar.

Bunlar, araştırmada nedensel ilişkiyi açıklayan “**ara değişken**” olarak ifade edilebilir.

Doğrudan ve Dolaylı Ölçmeler

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı gibi, iki tür ölçme vardır: doğrudan ve dolaylı.

Doğrudan ölçmelerde, ölçülmek istenen kavram ve onu temsil eden değişken(ler) doğrudan ilişkili ve hatta özdeştir; doğal olarak ya da tanımlama yoluyla üzerinde anlaşmaya varılmış metre, kilogram vb. “standart” birimleri (ölçütleri) vardır.

Ölçek ve Çeşitleri

Ölçmede kural geliştirme ayrı bir uzmanlık alanı olarak gelişmiştir.

Ölçmede geliştirilen kurallar **ölçek** olarak somutlaşır.

Fen ve tabiat bilimlerinde yaygın kullanımı olan standartlaştırılmış “metrik” ölçekler artık yetmemektedir.